

OBSAH

Prolog: Svatba v Londýně	11
1 Minulost, kterou nikdo nezapsal	15
1.1 Nezačneme od začátku	20
1.2 Krajina ztracených snů	21
1.3 Strašlivý liják na spadnutí	23
1.4 Vzdálená melodie na vlnách	31
1.5 Čas událostí	48
1.6 Archeologie Custerovy poslední bitvy	49
1.7 Čas společností	61
1.8 Longue durée – Skraelingové a Vikingové	63
1.9 Čas jejich životů	71
1.10 Muž, který zemřel jako bůh	72
2 Archaické společnosti	83
2.1 Cesta na severozápad	87
2.2 Odpadky a princip podobnosti	96
2.3 Lžou, lžeme ...	104
2.4 Ti druzí	106
2.5 Kultura v antropologii	108
2.6 Etnická identita	114
2.7 Tlupy, kmeny, náčelnictví	118
2.8 Kmeny starého i nového světa	122
2.9 Kdo je s kým příbuzný	130
2.10 Adaptace	135
2.11 Tikatika, 26. prosince 1966	137
3 Lovci a sběrači	147
3.1 Lovci ze země, na kterou čas zapomněl	153
3.2 Pojídači syrového masa	164
3.3 Etnoarcheologie tábora Maska	170
3.4 Hlavu-má-na-kaši	173
3.5 Pobřeží na konci cesty	176
3.6 Kula, moka a potlač	182

4	Pastevci	195
	4.1 Nomádi Franka Holea	202
	4.2 Wodaabe jsou pastýři slunce	207
	4.3 Tábor nomádů v modrém	214
5	Zahradní zemědělci	219
	5.1 Hostiny	222
	5.2 Žárové zemědělství Mekranoti	227
	5.3 Zahrady Yanomamů v pralese	228
	5.4 Rarámuri – mobilní zemědělci	236
	5.5 Pěstovat, nebo zemřít: Bomagai-Angoiang	239
	5.6 Ploty Baruya	252
	5.7 Kategorie krajiny podle Kapauku	256
6	Polnohospodáři	259
	6.1 Hopiové z puebel	261
	6.2 Svět ztracený v překladu	271
7	Konec archaických společností	281
	7.1 Byl jsem při tom	288
	7.2 Země černých králů	293
	7.3 <i>Umuzi</i> zulského patriarchy Cele	303
8	Neolitizace na třech kontinentech	307
	8.1 Dlouhá předovýchodní cesta	313
	8.2 Evoluce, adaptace a zrození bohů	319
	8.3 Göbekli Tepe – nejstarší veřejná architektura na světě	322
	8.4 Půlměsíc domestikovaných rostlin a živočichů	325
	8.5 Kaletepe – černé slzy hor	333
	8.6 Dvojitý pahorek Çatalhöyük	337
	8.7 Yumuktepe Mersin – příchozí odjinud	341
	8.8 Ilipinar – na prahu Evropy	342
	8.9 Středoevropská cesta	347
	8.10 Lepenski Vir	351
	8.11 První kontakt	354
	8.12 Pozoruhodná africká cesta	359
	8.13 Sabaloka byla surovinovou pokladnicí	366
	8.14 Nabta Playa – kamenné kalendárium?	369
	8.15 Směna mezi Agta a Palanan	372
9	Lidé z dlouhých domů	375
	9.1 Archeologové a první zemědělci v Bylanech	381
	9.2 Osady a domy	388
	9.3 „Dlouhý dům je jediný civilizovaný způsob bydlení“	394
	9.4 Brunn am Gebirge	411

9.5 Neolitické studny	414
9.6 Jámy, síla, pece	421
9.7 Modely neolitického zemědělství	427
9.8 Příroda v neolitu	430
9.9 Společnost v neolitu	431
9.10 Nemoci a ranhojiči	435
9.11 Genetický původ	439
9.12 Rondely – první monumentální objekty ve střední Evropě	442
9.13 Velké kamenné doly	455
9.14 Karpatský obsidián	458
9.15 Násilí v neolitu. Důkazy války nebo rituálního chování	460
9.16 Násilí na sídlišťích jako důkaz válečného konfliktu	465
9.17 Opevněná sídliště	467
9.18 Kmenové války	472
9.19 Hroby a pohřební rituál	484
9.20 Herxheim – centrum kultu, krvavých rituálů nebo jiných obřadů?	490
9.21 Spálená těla mrtvých zemědělců – Kralice na Hané	496
9.22 Pohřebiště ve Vedrovicích – snadná odpověď na únikovou otázku?	499
9.23 Miskovice – dům a hrob. Jsou mohyly vzpomínkou na dlouhé domy?	501
10 Artefakty	509
10.1 Keramika	511
10.2 Proč se nádoby zdobily?	516
10.3 Štípaná kamenná industrie	519
10.4 K čemu slouží <i>yilugwa</i>	522
10.5 Kamenné sekery	527
10.6 Sekery na Nové Guineji	532
10.7 Kamenné ruční mlýnky	537
11 Epilog	547
11.1 Stín dědečka Leona	548
11.2 Appendix: 3D virtuální rekonstrukce nezapsané minulosti	555
Literatura	561
Poznámky	609
Summary: A past that nobody has written down	643
Jmenný rejstřík	645